

РЕШЕНИЕ

№ 6729

гр. София, 07.11.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 44 състав,
в публично заседание на 17.10.2023 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Мария Владимирова

при участието на секретаря Албена Илиева и при участието на прокурора Цветослав Вергов, като разгледа дело номер **5647** по описа за **2023** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството по делото е по реда чл. 145 и сл. АПК.

Образувано е по жалба на Р. С. Б. – л. св., срещу заповед № 233/17.05.2023 г. на началника на затвора – С., с която е отменена заповед № 31 от 10.01.2023 г., с която на л. св. е възложено да работи като чистач обща баня – 12 група.

В жалбата сочи, че заповедта е издадена в нарушение на процесуалния и материалния закон и моли същата да бъде отменена.

В съдебно заседание жалбоподателят, чрез адв. И., поддържа жалбата и моли да се отмени заповедта на началника на затвора. Претендира присъждане на разноски по представен списък по чл. 80 ГПК.

Ответникът - Началникът на Затвора– [населено място], чрез юрк. М., в писмено становище излага доводи за неоснователност на жалбата и моли за присъждане на юрисконсултско възнаграждение.

Софийска градска прокуратура в съдебно заседание се представлява от прокурор В., който пледира, че жалбата е неоснователна, поради което моли да бъде отхвърлена.

Административен съд – София град, Трето отделение, 44 състав, след като се запозна с доказателствата и доводите на страните, намира за установена, следната фактическа обстановка:

Жалбоподателят Р. С. Б. изтърпява наказание „лишаване от свобода“ в Затвора– [населено място].

Със заповед № 31/10.01.2023 г. /л. 22/ началникът на Затвора– [населено място],

съгласно чл. 80, ал.1, т.5 и ал. 2 от ЗИНЗС и на основание чл.175 от ППЗИНЗС във връзка с протокол от разпределение № 3/10.01.2023 г., както и постъпила молба от л.св. Р. Б. - 12 група, е възложил на лишения от свобода да работи като чистач обща баня – 12 група.

На 22.04.2023 г. е извършена проверка за алкохол на лишения от свобода Б., при която е установено съдържание на алкохол 0,68 промила. За резултатите от проверката е изготвен протокол № 281/22.04.2023 г., подписан от надзирателя извършил пробата /мл. инсп. Н. М./ и от л.св. Б.. В писмено обяснение л.св. сочи, че не е пил алкохол, а от два три дни пие много кафе и черен чай в големи количества.

Изготвена е Докладна записка от мл. инспектор М., вх. № 5878/24.04.2023 г., в която подробно е описан извършения обиск на помещение № 17 и проверка с дрегер „Alcotest“ л. св. Б.. Към докладната записка е приложен 1 бр. протокол № 281, 1 бр. обяснение, 1 бр. протокол № 129.

В докладна записка рег. № 6998 от 12.05.2023 г. на Н. Н. – ИСДВР 12 – група до началника на Затвора -гр. С., е посочено, че с поведението си л.св. е нарушил чл. 96, т. 3, чл. 97, т. 5, съставляващо дисциплинарно нарушение по смисъла на чл.100, ал.1, ал. 2, т. 1, пр. първо и т. 5 от ЗИНЗС. Със същата докладна записка е предложено Б. да бъде наказан на основание чл. 101, т. 5 от ЗИНЗС - „лишаване от хранителна пратка за срок от месеца“.

С обжалваната в настоящото производство Заповед № 233/17.05.2023 г. на началника на Затвора- [населено място] е отменена заповед № 31 от 10.01.2023 г., с която на л. св. Б. е възложено да работи като чистач обща баня – 12 група.

При така установената фактическа обстановка, съдът намира от правна страна следното:

Жалбата е подадена в законоустановения срок от надлежна страна, при спазване изискванията на закона, срещу административен акт, който подлежи на оспорване по съдебен ред. Съгласно § 46 ал.1 от ДР на ЗИНЗС (Нов – ДВ, бр. 105 от 2020 г.), разпоредбите на АПК се прилагат и в случаите, когато не е предвидено изрично в този закон обжалване на индивидуални административни актове на органите по изпълнение на наказанията. Производствата се разглеждат пред административния съд по местоизпълнение на наказанието. Решението на съда е окончателно. В случая не е предвидено обжалване на процесната заповед нито по административен, нито по съдебен ред. Допустимостта на жалбата се обуславя и от разпоредбата на чл. 120, ал.2 от Конституцията на Република България, според която гражданите и юридическите лица могат да обжалват всички административни актове, които ги засягат освен изрично посочените със закон. В този смисъл е и съдебната практика, поради което същата е процесуално допустима.

Разгледана по същество, жалбата е основателна по следните съображения:

Според чл. 146, вр. чл. 168 АПК съдът следва да провери актът издаден ли е от компетентен орган и в предписаната от закона форма, спазени ли са материалноправните и процесуалноправните разпоредби и съобразен ли е актът с целта на закона. При проверката на административния акт, съдът не е обвързан от основанията, въведени от оспорващия.

Оспореният акт е издаден от компетентен орган в пределите на неговата законова компетентност по място, време и степен.

Съгласно чл. 172, ал. 2 от ЗИНЗС, работата, която трябва да изпълнява лишеният от свобода, се определя от администрацията съобразно съществуващите възможности,

като се вземат предвид възрастта, полът, здравословното му състояние и работоспособност, изискванията на сигурността, професионалната квалификация и предпочитанията му. Съгласно чл. 172 ППЗИНЗС подължителността на работния ден, продължителността на работната седмица, минималната междудневна и междуседмична почивка се определят съобразно нормите на трудовото законодателство, като лишените от свобода имат право на намален работен ден наравно със съответните категории работници и служители. Съгласно чл. 175, ал. 1 от Правилника за приложение на ЗИНЗС /ППЗИНЗС/ доброволният труд по чл. 80 ЗИНЗС се възлага от началника на затвора, поправителния дом или затворническото общежитие.

Оспорената заповед е издадена в законоустановената писмена форма и съдържа реквизитите по чл. 59, ал. 2 от АПК. В същата са посочени фактическите, както и правните основания, послужили за издаването ѝ, а именно на основание чл.170, ал.2 от ППЗИНЗС, във връзка с Докладна записка № 6998/12.05.2023 г. Заповедта е мотивирана, като съгл. ТР № 16 от 31.03.1975 г. на ВС няма пречка мотивите да се намират и в други документи от преписката – в случая това е цитираната по –горе докладна записка, на която изрично административният орган се е позовал в акта, поради което фактическите основания съдържащи се в докладната записка се считат за част от съдържанието на индивидуалния административен акт. Дадена е и възможност на жалбоподателя да даде писмени обяснения.

С оглед на изложеното, съдът намира, че не са допуснати съществени нарушения в хода на проведеното административно производство и заповедта е издадена в предписаната от закона форма и съдържа изискуемите реквизити.

Относно материалната законосъобразност на акта съдът съобрази следното:

Съгласно чл. 41, ал. 1 от Наказателния кодекс (НК), изтърпяването на наказанието лишаване от свобода се съпровожда с подходящ, съответно заплатен общественополезен труд, чрез който се цели превъзпитанието на осъдените, както и създаването и повишаването на тяхната професионална, а с чл. 41, ал. 3 от НК е регламентирано, че положеният труд се зачита за намаляване срока на наказанието, като два работни дни се считат за три дни лишаване от свобода.

Съгласно чл. 172, ал. 1 от ЗИНЗС лишените от свобода участват в трудовата дейност основно с цел ресоциализацията им, като работата която изпълняват се определя от администрацията, съгласно изрично посочените критерии по чл. 172, ал. 2 от ЗИНЗС и чл.164 от ППЗИНЗС. Лишеният от свобода с оглед спецификата на правното му положение, не е страна по трудово правоотношение – такова като правоотношение между равнопоставени субекти не възниква между него и администрацията на Затвора. Действително ЗИНЗС препраща към трудовото законодателство и Кодекса на труда, но само относно условията на труд и продължителността на работния ден на лишените от свобода, както и за имуществената им отговорност за неуредените в специалния закон въпроси /аргумент чл.173 ал.2 от ЗИНЗС, чл.79 ал.1 от ЗИНЗС и чл.127 от ЗИНЗС; чл.168, чл.169 ал.1 и чл.172от ППЗИНЗС/. Правата и задълженията на лишения от свобода, полагащ труд са уредени в ЗИНЗС и детайлизирани в ППЗИНЗС и не се определят от някое от основанията за възникване на трудово правоотношение, измежду които и трудов договор.

Съгласно материалноправната норма на чл.170, ал. 2 ППЗИНС, посочена като правно основание за издаване на акта, негативното отношение към трудовата дейност, като системно неизпълнение на трудовите норми, неуплътняване на работното време,

отклонение от работното място, отказ от работа и други тежки нарушения на трудовата дисциплина, се считат за утежняващо обстоятелство при разглеждане на правното положение на лишените от свобода.

В случая няма спор, че на жалбоподателя е възложено да работи като чистач, като с оспорената заповед актът, с който е сторено това е отменен.

Съобразно чл. 77 от Закона за изпълнение на наказанията и задържането под стража /ЗИНЗС/ правото на лишените от свобода на подходяща работа се удовлетворява по възможност. По аргумент на чл. 77 от ЗИНЗС при освобождаване от работа, какъвто е настоящия случай, началникът на затвора действа в условията на оперативна самостоятелност. Действието на началника на затвора при оперативна самостоятелност се извежда и от цитираната по-горе разпоредба на чл. 41, ал.1 от НК, като основната цел на упражняване на правото на труд при лишените от свобода е пряко свързана с целта на изпълнение на наказанието.

В конкретния случай от доказателствата по делото се установява, че на 22.04.2023 г. при проверка с дрегер Alcotest – 6810 е установено наличие на алкохол от 0,68 промила по отношение на Р. Б., с което безспорно е нарушена забраната предвидена в чл. 97, т. 5 ЗИНЗС за употреба на спиртни напитки от лишените от свобода.

От приложените към административната преписка доказателства обаче не може да се установи, че горепосоченото дисциплинарно нарушение е извършено по време на упражняване на трудова дейност от лишения от свобода. От представената докладна записка рег. № 6998 от 12.05.2023 г. /на л. 27, 28/ се установява, че на 22.04.2023 г. /събота/ около 15.30 часа по разпореждане на Д. в присъствието на КО, от група надзиратели е извършено претърсване и личен обиск на настанените в спално помещение № 17 на територията на 12-та група лишени от свобода и по разпореждане на Д. на л. св. Б. е извършен тест за алкохол, който е отчетел положителна проба. Липсват каквито и да било констатации, че към момента на проверката л.св. е изпълнявал вменената му със заповед № 31/10.01.2023 г. работа като чистач обща баня. Следва да се отбележи, че в докладната записка е предложено единствено л.св. да бъде наказан на основание чл. 101, т. 5 ЗИНЗС и в тази връзка началникът на Затвора – [населено място] е издал заповед № 184/16.05.2023 г., с която същият е наказан с „лишаване от хранителна пратка за срок от 3 месеца“, но която не е предмет на настоящия спор.

С оглед гореизложеното, съдът намира, че оспорената заповед е издадена при липса на предпоставките по чл. 170, ал. 2 от ППЗИНЗС, тъй като липсват доказателства към датата на извършеното нарушение по чл. 97, т. 5 ЗИНЗС л.св. да е упражнявал трудова дейност. Същото би съставлявало нарушение на трудовата дисциплина, в случай, че употребата на алкохол е установена в хода на изпълнение на възложената работа като чистач обща баня, но доказателства в тази насока не са налице.

От приложената административна преписка не се установява наличието на негативно отношение към трудовата дейност или системно неизпълнение на трудовите норми, неуплътняване на работното време, отклонение от работното място, отказ от работа, което да е основание за прекратяване на участието в трудова дейност на жалбоподателя.

За пълнота на изложението следва да се констатира неоснователност на доводите на оспорващия за това, че за едно и също нарушение е наказан два пъти - с уволнение и с дисциплинарно наказание. Прекратяването на трудовата дейност, макар и да има неблагоприятни за лицето последици, не е дисциплинарно наказание.

Предвид изложеното, настоящият състав намира, че жалбата е основателна, а заповедта – незаконосъобразна, поради което следва да бъде отменена.

С оглед изхода на спора в полза на жалбоподателя следва да се присъдят разноси в общ размер на 1010 лева, от които 10 лева – държавна такса и 1000 лева - платено в брой адвокатско възнаграждение, съгласно договор за правна защита съдействие от 17.05.2023 г. /л. 60/.

Воен от горното и на основание чл. 172, ал. 2 от АПК, Административен съд София–град, Трето отделение, 44 състав,

Р Е Ш И:

ОТМЕНЯ заповед № 233/17.05.2023 г. на началника на затвора – С., с която е отменена заповед № 31 от 10.01.2023 г., с която на л. св. Р. С. Б. е възложено да работи като чистач обща баня – 12 група.

ОСЪЖДА Главна дирекция “Изпълнение на наказанията“ при Министерство на правосъдието да заплати в полза на Р. С. Б., ЕГН [ЕГН], сумата от 1010 /хиляда и десет/ лева - разноси по делото.

Решението е окончателно.

СЪДИЯ: